

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: BR-8P/24/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6323200501
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Elena Lámerová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2023:6323200501.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica, pracovisko Brezno, sudkyňou JUDr. Elenou Lámerovou, v právnej veci navrhovateľa L. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom F., W. XXX/XX a M. J., rodenej Q., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F., W. XXX/XX, t.č. A. XX, o rozvod manželstva a o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode k maloletým deťom J., N., nar. XX.XX.XXXX a L., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako otec, v zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Brezno, takto

rozhodol:

I. Manželstvo navrhovateľa L. J., nar. XX.XX.XXXX a M. J., rodenej Q., nar. XX.XX.XXXX, uzatvorené XX.XX.XXXX, zapísané v knihe manželstiev matričného úradu F., vo zv. 6, ročník XXXX, na str. XXX, pod por.č. X sa r o z v á d z a .

II. Na čas po rozvode súd u p r a v u j e výkon rodičovských práv a povinností k maloletým deťom J., N., nar. XX.XX.XXXX a L., nar. XX.XX.XXXX tak, že ich z v e r u j e do osobnej starostlivosti otca.

III. S účinnosťou od právoplatnosti výroku o rozvode je matka p o v i n á prispievať na výživu každého z maloletých detí po 32,11 Eur mesačne a v budúcnosti pri zmene výšky životného minima na maloleté nezaopatrované dieťa, alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona na každé z nich sumou vo výške 30 % z takto zmeneného životného minima a to vždy do 15-teho dňa každého mesiaca dopredu k rukám otca maloletých detí.

IV. Styk matky s maloletými deťmi sa p o n e c h á v a na dohodu rodičov.

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Na návrh navrhovateľa L. J. doručený tunajšiemu súdu 13.03.2023 sa začalo konanie o rozvod manželstva a o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode k maloletým synom pochádzajúcim z tohto manželstva.

Dňa 05.04.2023 manželka navrhovateľa doručila návrh o rozvod manželstva, ktorý tunajší súd registruje pod zn. 8P/37/2023.

3. Na pojednávaní dňa 13.06.2023 súd uznesením spojil obidve veci na spoločné konanie, ktoré sa ďalej vedie pod zn. 8P/24/2023.

4. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že účastníci uzatvorili manželstvo 23.01.2015. Z manželstva sa im XX.XX.XXXX narodil syn N. a XX.XX.XXXX syn L.. Manželstvo bolo spočiatku usporiadané. V čase keď mal maloletý L. asi 3 roky si manželka cez sociálnu sieť našla priateľa, kvôli ktorému v roku 2019 opustila spoločnú domácnosť, maloleté deti nechala pri navrhovateľovi.

Okresný súd Brezno rozsudkom č. k. 1P/64/2020-104 zo dňa 10.02.2021, právoplatným 26.03.2021 upravil výkon rodičovských práv a povinností k maloletým synom pochádzajúcim z tohto manželstva tak, že ich obidvoch zveril do osobnej starostlivosti otca, matku zaviazal prispievať na každého zo synov po 30,- Eur mesačne a styk matky s maloletými deťmi bol ponechaný na dohodu rodičov.

5. Obidvaja manželia sú občanmi Slovenskej republiky, obidvaja majú národnosť slovenskú, navrhovateľ má stredoškolské vzdelanie bez maturity, jeho manželka iba základné vzdelanie, u obidvoch ide o prvé manželstvo. Navrhovateľ má okrem synov pochádzajúcich z manželstva dcéru V. Q., nar. XX.XX.XXXX a manželka navrhovateľa XX.XX.XXXX porodila zo vzťahu so svojim priateľom dcéru s menom J. a priezviskom J..

6. Manželia nemajú majetok v bezpodielovom spoluvlastníctve, nemajú ani spoločné dlhy. Navrhovateľ nemá vlastný majetok. U. v S. U. a.s. W. s priemerným čistým mesačným zárobkom X.XXX,XX Eur, poberá prídavky na obidvoch synov a uplatňuje si na nich aj daňový bonus. Je zdravý. Býva v obecnom byte, za ktorý mesačne zaplatí 60,- Eur. V byte sa kúri pevným palivom, čo ho v zimných mesiacoch vyjde aj 600,- Eur mesačne. Do práce dochádza buď s bratom na aute alebo autobusom, mesačne ho cestovné vyjde cca 10,- Eur. Medzi jeho ďalšie mesačné výdavky patrí za mobil 44,- Eur, za stravu v práci 22,- Eur, internet a televízia 40,- Eur. Má vlastné dlžoby - Všeobecnej úverovej banke spláca mesačne 40,- Eur, za tovar Cetelemu 45,- + 38,- Eur. V práci mu vykonávajú exekúciu mesačne vo výške 50,- Eur.

7. Manželka navrhovateľa je toho času na materskej dovolenke.

8. Posledné spoločné bydlisko účastníkov bolo na adrese F., W. XXX/XX.

9. Podľa § 1 ods. 2 Zák. č. 36/2005 Z.z o rodine (ďalej len Zákon o rodine), účelom manželstva je vytvoriť harmonické a trvalé životné spoločenstvo, ktoré zabezpečí riadnu výchovu detí.

10. Podľa § 18 Zákona o rodine, manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti, a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

11. Podľa 23 ods. 1 Zákona o rodine, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel, a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

12. Podľa § 23 ods. 2 Zákona o rodine, súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

13. Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

14. Podľa § 24 ods. 2 Zákona o rodine, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o spoločnú osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, a ak obidvaja rodičia súhlasia so spoločnou osobnou starostlivosťou o dieťa, súd môže zveriť dieťa do spoločnej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto zaistené potreby dieťaťa.

15. Podľa § 24 ods. 3 Zákona o rodine, ak sú obidvaja rodičia spôsobilí dieťa vychovávať a ak majú o osobnú starostlivosť o dieťa obidvaja rodičia záujem, tak súd môže zveriť dieťa do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, ak je to v záujme dieťaťa a ak budú takto zaistené potreby dieťaťa. Ak so striedavou osobnou starostlivosťou súhlasí aspoň jeden z rodičov, tak súd musí skúmať či bude striedavá osobná starostlivosť v záujme dieťaťa.

16. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

17. Podľa § 24 ods. 5 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvoma rodičmi.

18. Podľa § 24 ods. 6 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov dbá na právo toho rodiča ktorému nebude maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati. Rodič ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti môže sa práva na pravidelné informovanie sa o maloletom dieťati domáhať na súde.

19. Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

20. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

21. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

22. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

23. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

24. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

25. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

26. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

27. Podľa čl. 5 základných zásad Zákona o rodine záujem maloletého dieťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťa sa zohľadňuje najmä :

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa, alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenia vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,

- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvoma rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

28. Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

29. Podľa čl. 3 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru sa zaväzujú, že zabezpečia dieťaťu ochranu a starostlivosť nevyhnutnú pre jeho blaho, pričom budú brať ohľad na práva a povinnosti jeho rodičov, zákonných zástupcov, alebo iných jednotlivcov právne za dieťa zodpovedných a urobia všetky potrebné zákonodarné a administratívne opatrenia.

30. Podľa čl. 5 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru sa zaväzujú rešpektovať zodpovednosť, práva a povinnosti rodičov, alebo v iných prípadoch členov širšej rodiny alebo obce v súlade s miestnymi zvyklosťami alebo zákonných zástupcov či iných osôb právne zodpovedných za dieťa. Budú sa snažiť o to, aby bola dieťaťu poskytnutá pomoc pri orientácii a výkone jeho práv uznaných týmto Dohovorom v súlade s jeho rozvíjajúcimi sa schopnosťami.

31. Podľa čl. 9 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru, zabezpečia, aby dieťa nemohlo byť oddelené od svojich rodičov proti ich vôli, okrem prípadov, keď príslušné úrady na základe súdneho rozhodnutia a v súlade s platným právom a v príslušnom jednaní určia, že takéto oddelenie je potrebné v najlepšom záujme dieťaťa. Také určenie môže byť nevyhnutné v konkrétnom prípade, napr. ak ide o zneužívanie alebo zanedbávanie dieťaťa rodičmi alebo ak žijú rodičia oddelene a je potrebné rozhodnúť o mieste pobytu dieťaťa.

32. Podľa čl. 9 ods. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, uvedené štáty musia rešpektovať právo dieťaťa, ktoré je oddelené od jedného alebo oboch rodičov, udržiavať pravidelne osobný kontakt s oboma rodičmi, okrem prípadov, ak by to bolo v rozpore so záujmami dieťaťa.

33. Podľa čl. 12 Dohovoru o právach dieťaťa, štáty, ktoré sú zmluvnými stranami tohto Dohovoru musia zabezpečiť dieťaťu, ktoré je schopné formulovať svoje vlastné názory, právo slobodne sa vyjadrovať o všetkých záležitostiach, ktoré sa ho týkajú, pričom sa názorom detí musí venovať primeraná pozornosť zodpovedajúca ich veku a úrovni.

34. Podľa čl. 12 ods. 2 Dohovoru o právach dieťaťa, za týmto účelom sa dieťaťu musí predovšetkým poskytnúť možnosť, aby bolo vypočuté v každom súdnom alebo administratívnom pojednávaní, ktoré sa ho dotýka a to buď priamo alebo prostredníctvom zástupcu jeho príslušného orgánu a spôsobom, ktorý je v súlade s pravidlami vnútroštátneho zákonodarstva.

35. Dohovor o právach dieťaťa prijal valné zhromaždenie OSN dňa 20.11.1989, pre územie Slovenskej republiky nadobudol platnosť dňa 06.02.1991, je uverejnený pod č. 104/1991 Zb.

36. Podľa čl. 10 základných princípov zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP), dôkazy a tvrdenia účastníkov konania hodnotí súd podľa svojej úvahy, v súlade s princípmi, na ktorých spočíva tento zákon. Žiaden dôkaz nemá predpísanú zákonnú silu.

37. Podľa § 100 CMP s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úprave pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode.

38. Podľa § 217 ods. 1 veta prvá zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

39. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

O náhrade trov konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania ak tento zákon neustanovuje inak. Súd v konaní nezistil ani okolnosti, s prihliadnutím na ktoré by bolo priznanie náhrady trov konania spravodlivé a ani jeden z účastníkov sa tejto náhrady trov konania nedomáhal.

40. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že manželstvo medzi účastníkmi je tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že neplní svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spoluzitia. Obidvaja manželia majú už aj deti mimo manželstva. Za príčinu rozpadu manželstva súd považuje rozdielnosť ich názorov, pováh a záujmov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne na Krajský súd Žilina prostredníctvom Okresného súdu Banská Bystrica, pracovisko Brezno.

Podľa § 363 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP"), v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky; súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd; konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené; alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a podľa § 62 ods. 1 CMP aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 232 ods. 2 CSP, ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak.

Podľa § 376 ods.1 CMP ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul (iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému), môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní peňažnú povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený (za maloletého jeho zákonný zástupca) podať návrh na vykonanie exekúcie podľa § 48 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov. Príslušným na podanie návrhu na výkon exekúcie je Okresný súd Banská Bystrica.

Manžel, ktorý prijal priezvisko druhého manžela môže do 3 mesiacov od právoplatnosti výroku o rozvode manželstva oznámiť orgánu poverenému viesť matriku, u ktorého je manželstvo zapísané, že prijíma opäť svoje predchádzajúce priezvisko.